

REDAKTØREN HAR ORDET

Cecilie Risøe gir våre lesere en oversikt over antall kardiologer i Norge, sammensetningen av disse og utdanningskapasiteten. Av 309 spesialistgodkjenninger i 2009- 2018 var det 140 (45 %) leger som hadde utenlandsk statsborgerskap, og bare 35 av disse ble godkjent etter norske regler. Mange er nok ikke i fulltidsstilling i Norge. Vår spesialitet har hatt en langt høyere andel overføringer fra Sverige enn andre spesialiteter. Kvinneandelen er fortsatt lav med 26 %. Men andelen er betydelig høyere hvis vi ser bort fra dem som har fått sin spesialitet konvertert fra andre land. I tre av fire helseregioner synes det å være rimelig balanse mellom utdanningskapasitet og behov. I Helse Sør-Øst er ventetiden på nødvendig utdanning ved universitetssykehus med thoraxkirurgi, tidligere gruppe I-tjeneste, svært lang. Utdanningskapasiteten i denne regionen synes for lav, og kapasiteten ved Oslo universitetssykehus må økes så den gjenspeiler behovet, fremholder Risøe.

I dette nummeret presenterer Vibeke Marie Almaas en oversikt over utredningen ved hypertrofisk kardiomyopati. I tillegg til vanlig ekkokardiografi, en god slektsanamnese og en bred biokjemisk orienterende status, gjerne med proteinelektroforese, kan gentesting, myokardscintigrafi og ev. myokardbiopsi være aktuelt. Ca. ¼ av pasientene har utløpstraktusobstruksjon. Hos dem som har tydelige plager tross god medikamentell behandling, vil invasiv behandling for å redusere septumtykkelse og dermed utløpsobstruksjonen være et godt tilbud, dog ikke helt uten risiko for komplikasjoner.

De første rapportene på intervensjonell implantasjon av perkutane pulmonalventiler i høyre ventrikkels utløpstraktus kom i år 2000. I 2006 ble disse CE-godkjent. Senere har 133 slike prosedyrer blitt utført på barn og voksne med medfødt hjertefeil ved Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet. Martin Ystgaard og Gaute Døhlen gir våre lesere en innføring i prosedyren. De sammenligner også dette norske

materialet med internasjonale resultater og drøfter fremtidige aspekter.

I 2021 starter tre forskningsprosjekter som skal undersøke ulike aspekter av fysisk aktivitet og trening blant personer med atrieflimmer. Studiene har sitt utspring

fra det norske atrieflimmer-forskernettverket afib.no. Studiene innebærer utstrakt samarbeid på tvers av norske institusjoner og også over landegrensene. De utgjør til sammen NEXAF – The Norwegian Exercise and Atrial Fibrillation Initiative. Marius Myrstad og medarbeidere bringer våre lesere klinisk relevant bakgrunnsinformasjon om dagens kunnskapsnivå og om hvilke spørsmål som søkes belyst gjennom dette imponerende initiativet.

Vi presenterer videre en tilpasset versjon av en hovedoppgave utarbeidet av Nadia Pristaj og veiledere. Kunnskap om kjønnsforskjeller mht. utvikling og forløp av hjertesykdom er stadig økende. Forfatterne gir våre lesere en oversikt om hva vi i dag vet om betydning av kjønnsforskjeller når det gjelder kardiovaskulære risikofaktorer og hjerteaffeksjon ved fedme.

Vi har også en ny EKG-utfordring og ikke minst en klinisk relevant oppsummering av viktige nyheter presentert ved årets ESC-kongress.

Jeg avslutter nå som hovedredaktør for *Hjerteforum* etter mer enn 16 år i vervet. Bildet over begynner å bli av noe eldre dato. Vi har fått vervet professor Thor Edvardsen fra Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet, som min etterfølger. Jeg benytter anledningen til å takke alle mine meget dyktige kollegaer i redaksjonen for fremragende innsats i disse årene og ikke minst alle dere som har bidratt med mangfoldige artikler og referater. En spesiell takk rettes til Erik Øie som har lest gjennom og vurdert nærmest alt stoff sammen med meg, og til Eivind Platou som har stått for *layout* og forleggervirksomheten.

Olaf Rødevand